

Umm Salamah

Umm Salamah! Vilket händelserikt liv hon hade! Hennes riktiga namn var Hind. Hon var dotter till en av de framstående männen i Makhzum-klanen, med smeknamnet "*Za'ad ar-Rakib*" eftersom han var känd för sin generositet, särskilt mot resenärer. Umm Salamahs make var Abdullah ibn Abd al-Asad, och båda var bland de allra första som accepterade islam. Endast Abu Bakr och några få andra, som kunde räknas på ena handens fingrar, blev muslimer före dem.

Så snart nyheten om deras islam spreds reagerade Quraysh med rasande vrede. De började jaga och förfölja Umm Salamah och hennes make. Men paret vacklade inte, förtvivlade inte och förblev ståndaktiga i sin nya tro.

Förföljelsen blev allt intensivare. Livet i Makkah blev outhärdligt för många av de nya muslimerna. Profeten, må Guds frid vara över honom, gav då tillåtelse för dem att utvandra till Abessinien. Umm Salamah och hennes make var i främsta ledet bland dessa *muhajirun*, flyktingar som sökte skydd i ett främmande land. För Umm Salamah innebar detta att lämna sitt rymliga hem och ge upp traditionella band av släkt och ära för något nytt — hoppet om Allahs välbehag och belöning.

Trots det skydd Umm Salamah och hennes följeslagare fick av den abessinske härskaren, fanns en stark längtan att återvända till Makkah, att vara nära Profeten och uppenbarelsens och vägledningens källa.

Till slut nådde nyheter *muhajirun* om att antalet muslimer i Makkah hade ökat. Bland dem fanns Hamzah ibn Abd al-Muttalib och Omar ibn al-Khattab. Deras tro hade stärkt gemenskapen avsevärt, och Quraysh, hörde de, hade mildrat förföljelsen något. Därför bestämde sig en grupp *muhajirun*, drivna av djup längtan, för att återvända till Makkah.

Men lättnaden var kortvarig. Den dramatiska ökningen av muslimer efter att Hamzah och Omar accepterat islam gjorde Quraysh ännu mer rasande. De intensifierade sin förföljelse och tortyr till en nivå som aldrig tidigare skådats. Profeten gav därför sina följeslagare tillåtelse att utvandra till Madinah. Umm Salamah och hennes make var bland de första att lämna.

Men Umm Salamahs och hennes makes *hijrah* blev inte så enkel som de föreställt sig. Tvärtom blev den en bitter och smärtsam upplevelse — särskilt för henne.

Låt oss nu låta Umm Salamah själv berätta:

Umm Salamah berättar

”När Abu Salamah (min make) bestämde sig för att resa till Madinah, gjorde han i ordning en kamel åt mig, lyfte upp mig på den och placerade vår son Salamah i mitt knä. Min make tog sedan täten och fortsatte utan att stanna eller vänta på något. Men innan vi hunnit ut ur Makkah stoppade några män från min klan oss och sade till min make:

’Även om du är fri att göra vad du vill med dig själv, har du ingen makt över din hustru. Hon är vår dotter. Tror du att vi ska låta dig ta henne ifrån oss?’

De kastade sig över honom och slet mig ifrån honom. Min makes klan, Banu Abd al-Asad, såg dem ta både mig och mitt barn. De blev rasande:

’Nej! Vid Allah,’ ropade de, ’vi ska inte överge pojken. Han är vår son och vi har första rätten till honom.’

De tog honom i handen och drog bort honom från mig. Plötsligt, på bara några ögonblick, fann jag mig ensam och övergiven. Min make begav sig ensam mot Madinah, och hans klan hade ryckt min son ifrån mig. Min egen klan, Banu Makhzum, övermannade mig och tvingade mig att stanna hos dem.

Från den dag då min make och min son skiljdes från mig gick jag varje dag

vid middagstid till den dalen och satte mig på platsen där denna tragedi inträffade. Jag mindes de fruktansvärda ögonblicken och grät tills natten föll över mig.

Så fortsatte jag i ett år eller så, tills en dag en man från Banu Umayyah passerade och såg mitt tillstånd. Han gick tillbaka till min klan och sade:

'Varför släpper ni inte denna stackars kvinna fri? Ni har orsakat att hennes make och hennes son tagits ifrån henne.'

Han fortsatte att försöka mjuka upp deras hjärtan och vädja till deras känslor. Till slut sade de till mig:

'Gå och förena dig med din make om du vill.'

Men hur kunde jag resa till min make i Madinah och lämna min son — en del av mitt eget kött och blod — i Makkah hos Banu Abd al-Asad? Hur kunde jag vara fri från ångest och mina ögon fria från tårar om jag nådde *hijrah*s plats utan att veta något om min lille son som lämnats kvar i Makkah?

Några förstod vad jag gick igenom och deras hjärtan veknade. De vädjade till Banu Abd al-Asad för min skull och fick dem att återlämna min son. Jag ville inte ens dröja kvar i Makkah tills jag fann någon att resa med, och jag fruktade att något skulle hända som skulle försena eller hindra mig från att nå min make. Så jag gjorde snabbt i ordning min kamel, satte min son i mitt knä och gav mig av mot Madinah.

Jag hade just nått Tan'im (ungefär tre mil från Makkah) när jag mötte 'Othman ibn Talhah (han var en av Ka'bahs väktare under den förislamiska tiden och ännu inte muslim).

Han frågade: *'Vart är du på väg, Bint Za'ad ar-Rakib?'*

Jag svarade: *'Jag är på väg till min make i Madinah.'*

Han frågade: *'Och det finns ingen med dig?'*

'Nej, vid Allah. Bara Allah och min lille pojke här.'

Han sade: *'Vid Allah, jag ska aldrig överge dig förrän du når Madinah.'*

Han tog sedan tygeln till min kamel och ledde oss vidare. Vid Allah, jag har aldrig mött en arab mer generös och ädel än han. När vi nådde en

rastplats fick han kamelen att knä, väntade tills jag steg av, ledde den till ett träd och band fast den. Sedan gick han till skuggan av ett annat träd. När vi vilat gjorde han kamelen redo och ledde oss vidare.

Så gjorde han varje dag tills vi nådde Madinah. När vi kom till byn nära Quba' (ungefär två mil från Madinah), som tillhörde Banu Amr ibn Awf, sade han:

'Din make är i denna by. Gå in i den med Guds välsignelse.'

Han vände sedan tillbaka mot Makkah. Våra vägar möttes äntligen igen efter den långa separationen. Jag var överlycklig att se min make, och han var lika glad att se mig och vår son."

Efter hijrah

Stora och betydelsefulla händelser följde. Det var slaget vid Badr, där Abu Salamah kämpade. Muslimerna återvände segrande och stärkta. Sedan kom slaget vid Ohud, där muslimerna prövades hårt. Abu Salamah kom ur det svårt sårad. Till en början verkade han återhämta sig, men hans sår läkte aldrig helt och han blev sängliggande.

En gång när Umm Salamah vårdade honom sade han:

"Jag hörde Guds Sändebud säga: När en olycka drabbar någon bör han säga: 'Sannerligen, vi tillhör Allah och till Honom skall vi återvända.' Och han bör be: 'O Herre, ge mig i utbyte något gott från detta, något som endast Du, den Upphöjde och Mäktige, kan ge.'"

Abu Salamah låg sjuk i flera dagar. En morgon kom Profeten ﷺ för att besöka honom. Besöket var längre än vanligt. Medan Profeten fortfarande satt vid hans sida gick Abu Salamah bort. Med sina välsignade händer slöt Profeten hans ögon. Sedan höjde han sina händer mot himlen och bad:

"O Herre, förlåt Abu Salamah. Höj honom bland dem som är nära Dig. Ta hand om hans familj alltid. Förlåt oss och honom, o världarnas Herre. Vidga hans grav och gör den ljus för honom."

Umm Salamah mindes bönen hennes make citerat på sin dödsbädd och började upprepa den:

"O Herre, till Dig överlämnar jag min prövning ..."

Men hon kunde inte förmå sig att fortsätta:

"... och ge mig något bättre i utbyte."

Hon tänkte: "*Vem kan vara bättre än Abu Salamah?*" Men det dröjde inte länge innan hon fullbordade bönen.

Profetens äktenskap med Umm Salamah

Muslimerna var djupt bedrövade över Umm Salamahs situation. Hon blev känd som *Ayyin al-Arab* — "den arabiska kvinnan som förlorat sin make". Hon hade ingen i Madinah förutom sina små barn, som en höna utan fjädrar.

Både Muhajirun och Ansar kände ansvar för henne. När hennes *'iddah* (tre månader och tio dagar) var över, friade Abu Bakr till henne, men hon avböjde. Sedan friade Omar, men hon avböjde även honom. Därefter kom Profeten ﷺ till henne, och hon sade:

"O Allahs Sändebud, jag har tre egenskaper: Jag är en kvinna som är mycket svartsjuk, och jag fruktar att du ska se något hos mig som gör dig arg och som får Allah att straffa mig. Jag är en kvinna som är till åren kommen. Och jag är en kvinna med en ung familj."

Profeten ﷺ svarade:

"När det gäller svartsjukan du nämnde, ber jag Allah den Allsmäktige att ta bort den från dig. När det gäller åldern du nämnde, så har jag samma sak som du. När det gäller din familj du nämnde, så är din familj min familj."

De gifte sig, och så var det att Allah besvarade Umm Salamahs bön och gav henne bättre än Abu Salamah. Från den dagen var Hind al-Makhzumiyyah inte längre bara Salamahs mor — hon blev *de troendes moder*, Umm al-Mu'minin.